

ЭХО

הקול

תרגומי השירה הלירית לעברית מרוסית מאת אדולף גומן
Лирическая поэзия в переводе на иврит Адольфа Гомана

סרגיי יסנין

Сергей Есенин

СТИХИ

שירים

adolf.goman@gmail.com

סרגיי יסנין

1925-1895

Краткая биографическая справка

[על סרגי יסנין](#)

Там, где капустные грядки

[השחר משקה כרוב וגזר](#)

Береза

[עץ לבנה](#)

Пороша

[שלג חדש](#)

Край любимый!

[חבל-ארץ אהוב!](#)

Осень

[הסתו](#)

Не бродить, не мять в кустах багряных

[לא לנדוד, לא לקמט מלוח](#) (מולחן)

Не напрасно дули ветры

[לא בכדי בצהרים](#)

Корова

[הפרה](#)

Я последний поэт деревни

[קרש גשר תחתי גונח](#)

Песнь о хлебе

[שיר על הלחם](#)

Не ругайтесь! Такое дело!

[מה לנזף בי? כזה אני, פרא](#)

Не жалею, не зову, не плачу

[אין בפני קריאה, אין בכי, אין צער](#) (מולחן)

Пускай ты выпита другим

[אכו, אחר שתה אותה](#)

Письмо матери

[מכתב לאמא](#) (מולחן)

Низкий дом с голубыми ставнями

[בית קט עם תריסים של תכלת](#)

Сукин сын

[בן פלב](#)

Отговорила роща золотая

[חדלה חרשת הפז המתקלפת](#) (מולחן)

Письмо к женщине

[מכתב לאשה](#)

Несказанное, синее, нежное...

[הפחל, העדין... איה אביע?..](#)

Не криви улыбку, руки теребя

[לעקם שפתים בחינה אמלל](#)

Клен ты мой опавший, клен заледенелый

[אדר עטוף קרח](#) (מולחן)

Мой путь (отрывок)

[דרכי \(קטע\)](#)

До свиданья, друг мой, до свиданья

[היה שלום, רעי!](#)

Из "Персидских мотивов"

[מתוך "מנגינות פרסיות"](#)

Улеглась моя бывшая рана

[נרגעים פצעי עבר בקרב](#)

Я спросил сегодня у менялы

[מחלפן בקשתי לי הלילה](#)

Шаганэ ты моя, Шаганэ!

[שגנה שלי!](#)

Ты сказала, что Саади

[את עקמת את השפתים](#)

Никогда я не был на Босфоре

[בבוספור אף פעם לא הייתי](#)

В Хороссане есть такие двери

[יש בחורסן דלתות כאלה](#)

Руки милой - пара лебедей

[זוג ידיה - צמד ברבורים](#)

על סרגי יסנין

סרגיי אלכסנדרוביץ' יסנין (1895-1925) היה משורר לירי רוסי. יסנין נולד כבן בכור למשפחת איכרים בכפר באזור ריאזן ברוסיה, 200 ק"מ דרומה ממוסקבה. ילדותו בבית הדתי האדוק של הסבים הייתה מאושרת. הסביבה הכפרית הטביעה חותם משמעותי על זהותו. כל חייו החשיב עצמו יסנין "משורר הכפר". רבות מיצירותיו מתייחסות לאדמה ולחיי האיכרים. בגיל חמש כבר ידע סרגיי לקרוא ובגיל תשע גם לכתוב שירים. בגיל 17 עבר למוסקבה שם עבד בהתחלה כזבן, בהוצאת הספרים, כעוזר מגיה בבית דפוס. כעבור שנה, החל משנת 1913 למד בקורסים של הפקולטה להיסטוריה ולפילוסופיה של האוניברסיטה העממית העירונית. פקד גם את חוג המשוררים ובשנת 1914 פרסם שירים לראשונה בכתב-העת לילדים. משנת 1915 עבר להתגורר בבירה פטרבורג, ששינתה בינתיים את שמה לפטרבורג. באותה תקופה כתב שירים בהשראת הפולקלור הרוסי והיה מקורב ל"המשוררים החדשים של הכפר". משקל רב שקלו בקריירה הספרותית של יסנין ההיכרות עם גדול משוררי "תור הכסף" של השירה הרוסית, אלכסנדר בלוק, כמו כן עם אנה אחמטובה, ולדימיר מיאקובסקי, ניקולאי גומיליוב, מרינה צוואייבה שהעריכו את כשרונו. באותה תקופה הוא התחיל שורה ארוכה של הופעות בערבי שירה בפני קהל. קובץ השירים הראשון של יסנין והאוספים שבאו אחריו כללו שירים נוגעים ללב אודות האהבה והחיים הפשוטים, עם ביטוי אמונה פנתאיסטית בטבע, שהפכו אותו לאחד המשוררים הפופולרים בזמנו. במרץ 1916 גויס יסנין לצבא. מאוחר יותר נשלח לחזית בגדוד עונשין, לדבריו, מפני שסירב לכתוב שירים לכבוד הצאר. בעקבות מהפכת אוקטובר 1917, יצאה רוסיה מהמלחמה וכך שוחרר המשורר מחובת השרות הצבאי. בהתחלה יסנין תלה תקוות במהפכה שנראתה כי הביאה את האדם הפשוט לשלטון. פרסם שירים לשבח ה"אוונגליון החדש", אך במהרה התאכזב מהמשטר החדש ולעתים ביקר אותו. באותן השנים שינה יסנין את מנהגיו ואימץ יותר ויותר דמות של דנדי, מרדן, מפר סדר, "חוליגן" או "סקנדליסט", הרואה עצמו רע של אנשי השוליים.

ב-1921 ביקר באזור הרי האורל ובמרכז אסיה. אחרי שבשנת 1920 נישואיו הראשונים התפרקו, הכיר יסנין את רקדנית הבלט המפורסמת אמריקנית איזדורה דונקן, הבוגרת ממנו ב-17 שנים, שהפכה כעבור חצי שנה לאשתו הרשמית השנייה. בני הזוג נסעו למסעות מופעים ברחבי אירופה, אחר כך הפליגו לארצות הברית. באפריל אותה שנה יצאו שוב למסעות בצרפת וגרמניה. אך ההשתכרויות והסקנדלים נמשכו. באוגוסט 1923 חזר יסנין עם איזדורה למוסקבה והקשר ביניהם התנתק סופית באוקטובר. בשנתיים האחרונות לחייו יסנין לא חזר להיות כפי שהיה. חיי הוללות והשתכרויות אינסופיות התלוו במשברים גופניים. תפוקתו האמנותית לא ירדה. אך הוא עצמו לא הרגיש שבע רצון מאיכות שירתו. נימת שיריו נעשתה יותר פרובוקטיבית כמו ב"שירי הסקנדליסט". בנובמבר 1925, חודש לפני מותו כתב את הפואמה "האדם השחור" ששיקפה את יסוריו הנפשיים.

בת הזוג הבאה של יסנין הייתה מעריצה שלו, עיתונאית. באותה תקופה נולד לו בן מאשה אחרת, המשוררת. כמו כן הייתה לו מאהבת נוספת אליה כתב שירים ומכתבים. על מנת להתגבר על המשבר הרגשי המתמשך שפקד בו, טייל יסנין בשנים 1924-1925 בגאורגיה ובאזרבייג'ן. בעת מסע זה היה לו עוד רומן עם צעירה ארמנית, בשם שאג'נה, אותה ואת אהבתו אליה תיאר בקובץ "המנגינות הפרסיות".

באוקטובר 1925 התחתן רשמית בשלישית עם נכדה של לב טולסטוי. אולם הדיכאון גבר עליו והצטרך להתאשפז במשך חודשיים בקליניקה. עדיין עשה ניסיונות התאבדות חוזרים. אחרי השחרור מבית החולים, חסר בית אחרי שנפרד מאשתו, תיכנן לנסוע ללנינגרד, להישאר שם עד הקיץ ולנסוע אחר כך לבקר אצל מקסים גורקי באיטליה. ב-24 בדצמבר התארח בסוויטה במלון "אנגלטר" בלנינגרד. החברים שביקרו אצלו מצאו אותו פעיל ובמצב רוח מרומם. לא ראו סימני שכרות. סיפר שמתכנן הוצאת מהדורה של כל יצירותיו בשלשה כרכים. להפתעת כולם, בלילה 28-27 בדצמבר 1925 התאבד יסנין על ידי תליה בחדרו במלון. היה רק בן 30 במותו. יום קודם לכן מסר בתוך מעטפה שיר אחרון שכתב, ("להתראות, ידידי, להתראות") לידידו, משורר מקומי.

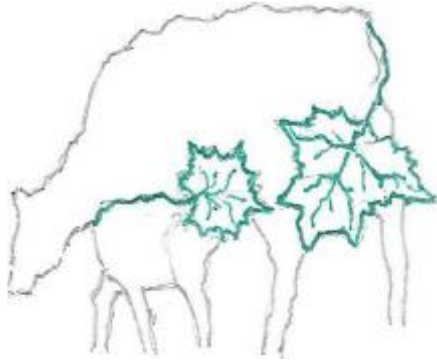
יסנין הובא לקבורה בבית העלמין במוסקבה. גורקי הצהיר בעצב כי רוסיה איבדה את גדול משורריה. איכות שירתו של יסנין - המוזיקליות והכנות שלה - ותכניה המעוגנים עמוקות במסורת ובנשמתו של העם הרוסי, מותו הטראגי בגיל צעיר וסיפור חייו הסוערים גרמו במהרה להתהוות מיטוס ופולחן סביב דמותו, בדומה לעוד כמה ממשורריה הגדולים של רוסיה ובראשם פושקין. רוב יצירותיו ראו אור אחרי שנת 1966.

בימינו שיריו נלמדים בבתי ספר וחלקם הולחנו על ידי מלחינים רבים בצורת רומנסות. ישנם שירים שזכו ללחן עממי.

Сергей Есенин

* * *

Там, где капустные грядки
Красной водой поливает восход,
Клененочек маленький матке
Зеленое вымя сосет.

Сергей Есенин

Береза

Белая береза
Под моим окном
Принакрылась снегом,
Точно серебром.

На пушистых ветках
Снежною каймой
Распустились кисти
Белой бахромой.

И стоит береза
В сонной тишине,

סרגיי יסנין

השחר מְשָׁקָה כְּרוֹב וְגֶזֶר

השחר מְשָׁקָה כְּרוֹב וְגֶזֶר
בְּמִים וְרוֹדִים, וְתִינוֹק
קִטְנָטָן עֵגְלָל שֶׁל אֵם-אֶדֶר
יוֹנֵק הָעֵטִין הַיֶּרֶק.

1910 (בגיל 15)

* יסנין בנה מילה חדשה: ל"אָדֶר" הוא הוסיף
סיומת הקטנה וחיבה, אשר מקובלת בשפה
הרוסית כלפי "עָגֶל"

סרגיי יסנין

עץ לְבֵנָה

עץ לְבֵנָה עַל פֶּלֶג
תַּחַת חֲלוֹנִי
הַתְּכֶסֶה בְּשֵׁלֶג,
כְּבֶאֱרִיג כְּסָפִי.

עַל עֵנֶף שׁוּלִים
שֵׁלֶג צַח הַקְּרִים,
שֵׁם כְּעֵגִילִים
אֲשֶׁכּוֹלוֹת צְחוּרִים.

דוֹמִיָּה שׁוֹרְרֶת,
עץ רְדוּם שֶׁקֵּט,

И горят снежинки
В золотом огне.

А заря, лениво
Обходя кругом,
обсыпает ветки
Новым серебром.

Сергей Есенин

Пороша

Еду. Тихо. Слышны звоны
Под копытом на снегу.
Только серые вороны
Расшумелись на лугу.

Заколдован невидимкой,
Дремлет лес под сказку сна.
Словно белою косынкой
Повязалась сосна.

Понагнулась, как старушка,
Оперлася на клюку,
А под самую макушкой
Долбит дятел на суку.

Скачет конь, простору много.
Валит снег и стелет шаль.
Бесконечная дорога
Убегает лентой вдаль.

וּפְלוּמָה זוֹהֶרֶת
בְּזָהָב לֹוֹהֵט.

שָׁחַר נֶעַ בְּרָצֶף
סְבִיב עֲנָפֵי אֲמִיר
וְעָלְיוֹ עוֹד כֶּסֶף
בְּעֵצָלוֹת מִמְטִיר.
1913

סרגיי יסנין

שֶׁלֶג חֲדָשׁ

נְסִיעָה. מְכַל הָעֵבֶר
שֶׁלֶג. שֶׁקֶט. צְלִיל פְּרוֹסוֹת.
רַק עוֹרְבִים בְּצַבֵּעַ אָפֶר
צוֹעֲקִים בְּרִיק שְׂדוֹת.

יַעַר נֶם לְשִׁיר בְּנַחַת,
שִׁיר קוֹסִם בְּלִתִּי-מוֹחַשׁ.
אֶרֶן מִתְקַשֵּׁט: מִטְּפַחַת
לְבָנָה לְרֹאשׁ חֲבֵשׁ

כְּמוֹ זִקְנָה שֶׁמִּתְקַמְּרֶת
וְנִשְׁעֵנֶת עַל מְקַל.
וְנִקְרָ בְרוֹם צְמֶרֶת
לְנִקְר עֲנָף הַחֵל.

בְּמַרְחָב סוֹסָה דוֹהֶרֶת,
שֶׁלֶג רַךְ רְדִיד פּוֹרֵשׁ.
דֶּרֶךְ לְאִין קֶץ כְּמוֹ סֶרֶט
מִתְגַּלֶּה כְּדֶרֶךְ נֶס.

1914

* * *

Край любимый! Сердцу снятся
Скирды солнца в водах лонных.
Я хотел бы затеряться
В зелени твоих стозвонных.

По меже, на переметке,
Резеда и риза кашки.
И вызванивают в четки
Ивы - кроткие монашки.

Курит облаком болото,
Гарь в небесном коромысле.
С тихой тайной для кого-то
Затаил я в сердце мысли.

Все встречаю, все приемлю,
Рад и счастлив душу вынуть.
Я пришел на эту землю,
Чтоб скорей ее покинуть.

חבל-אָרץ אַהוב!

עֲרַמַת-חֲצִיר שֶׁל שֶׁמֶשׁ
בְּשָׂדוֹת מַיִם מִתְהַפֶּקֶת...
לְאֵבוֹד כְּמֵה חֲרָשׁ
בֵּין דְּגָנִים לְבִי לְלַכֵּת.

בְּרִכְפָּה, תִּלְתֵּן שְׁטוּחַ
לְאַגָּם, מְכַמְרֵת, מְצָר.
עֲרֵבָה – נְזִיר שֶׁפֶל-רוּחַ
חֲרוּזִים מְנִיד בְּלִי יֶצֶר.

עַל בְּצָה עֵשָׂן רְאִיתִי,
חֲרוּךְ אֶסֶל הַשָּׁמַיִם.
לְאִי-אִישׁ שֶׁרָעַף פְּנִיתִי
וּמִסְתִּיר בִּלְבַב בֵּינֵתִים.

אֶת נַפְשִׁי לְתֵת שְׁמַח,
שֶׁשׁ מְכַל דְּבַר עֲדֵנִי.
בְּאֵתִי אֲרַצָּה כְּאוֹרֵחַ
כְּדִי מֵהָר לְצֵאת מִמְּנָה.

1914

Осень

הַסְתּוֹ

P.V.Иванову

לר.ב.איבנוב

Тихо в чаще можжевеля по обрыву.
Осень, рыжая кобыла, чешет гривы.

בְּמִדְרוֹן, בְּסִבְךָ עֲרֵעַר - שְׁלֹנָה וְשִׁקֵּט
סִתּוֹ – סוּסָה רַעֲמַתָּה הָאֲדַמוּנִית סוֹרְקֵת,

Над речным покровом берегов

עַל כְּסוּי עֵשְׂבִי יֶרֶק שֶׁל הַגְּדוֹת

Слышен синий лязг ее подков.

Схимник-ветер шагом осторожным
Мнет листву по выступам дорожным

И целует на рябиновом кусту
Язвы красные незримо Христу.

Сергей Есенин

* * *

Не бродить, не мять в кустах багряных
Лебеды и не искать следа.
Со снопом волос твоих овсяных
Отоснилась ты мне навсегда.

С алым соком ягоды на коже,
Нежная, красивая, была
На закат ты розовый похожа
И, как снег, лучиста и светла.

Зерна глаз твоих осыпались, завяли,
Имя тонкое растаяло, как звук,
Но остался в складках смятой шали
Запах меда от невинных рук.

В тихий час, когда заря на крыше,
Как котенок, моет лапкой рот,
Говор кроткий о тебе я слышу
Водяных поющих с ветром сот.

Пусть порой мне шепчет синий вечер,
Что была ты песня и мечта,

מְשֻׁלֵּיכָה שְׁקִישׁוּק כָּחַל שֶׁל הַפָּרְסוֹת.

רוּחַ, נְזִירָה זְהִירַת פְּסִיעוֹת דּוֹרְכֶת
עַל בְּלִיטוֹת דְּרָכִים סְמוּיֹת עָלַי שְׁלֶכֶת

וְנוֹשְׁקֶת עַל מִלָּה בְּקֶצֶה מְרֻעָה
אֶת פְּצָעֵי שְׁנֵי שָׁל אֶל בְּלִתִּי-נְרָאָה.
1914

סרגיי יסנין

לא לְנִדְד, לא לְקִמֵּט מְלוּחַ

לא לְנִדְד, לא לְקִמֵּט מְלוּחַ
בֵּין שִׁיחִים בְּסֶבֶךְ אֲרָגְמָנִי.
עִם עֲמִיר-שִׁפּוֹן שְׁעַר מְתוּחַ
לא תּוֹפִיעֵי עוֹד בְּחִלּוּמֵי.

עוֹר נֶצְבַּע בְּמִיץ פְּרוֹת הַיַּעַר,
עֲדִינָה, יָפָה וְדָמוּמָה,
כְּמוֹ שְׁלֵגִים – כְּלָה בְּהִירוֹת וְזָהַר,
לְשִׁקִּיעָה וְרִדָּה הַיֵּית דוּמָה.

שְׁמַךְ עֲדִין עֶבֶר כְּמוֹ גַל בְּמַיִם,
גֶּרְעִינֵי עֵינֶיךָ נִשְׂרוּ קִמְלִים,
רוּחַ דְּבִשׁ שְׁבִתְמִימוֹת-יָדַיִם
בְּצָעֵיךָ נִשְׂאָר רַק בֵּין קִמְטִים.

עַת קִרְנֵי שְׁקִיעָה עַל גַּג הַבַּיִת
לְחִתּוּל פִּיּוֹ מְנַקֶּה דוּמוֹת,
חִלּוֹת-דְּבִשׁ צְנוּעוֹת עָלֶיךָ בְּקִיט
עִם הָרוּחַ בְּשִׁדָּה שְׂרוֹת.

גַּם אִם לִי נִשְׁמַע בֵּין הָעֲרָבִים
שְׁהֵיית רַק שִׁיר וְחִלּוּמוֹת,

Всё ж, кто выдумал твой гибкий стан и плечи -
К светлой тайне приложил уста.

Не бродить, не мять в кустах багряных
Лебеды и не искать следа.
Со снопом волос твоих овсяных
Отоснилась ты мне навсегда.

Сергей Есенин

* * *

Не напрасно дули ветры,
Не напрасно шла гроза.
Кто-то тайный тихим светом
Напоил мои глаза.

С чьей-то ласковости вешней
Отгрустил я в синей мгле
О прекрасной, но нездешней,
Неразгаданной земле.

Не гнетет немая млечность
Не тревожит звездный страх.
Полюбил я мир и вечность
Как родительский очаг.

Все в них благостно и свято,
Все тревожное светло.
Плещет рдяный мак заката

מי שמלבו בדה כתפיים,
גזרתה גמישה – ידע הסוד.

לא לנדוד, לא לקמט מלוח
בין שיחים בסבך ארגמני.
עם עמיר-שיפון שער מתוח
לא תופיעי עד בחלומי.

1916-1915

שיר ללחן מלחין ס. בזרוקוב בביצועו ס. בזרוקוב באתר
<https://www.youtube.com/watch?v=1kJa-1geGio>

סרגיי יסנין

לא בכדי בצעהרם

לא בכדי בצעהרם
סער על ראשי עליה.
מישהו נסתר עינים
לי באור שקט מלא.

בעדנה המערפלת
פג חלום עד מהרה
על הארץ לתפארת
אה זרה ולא פתורה.

שביל חלב אלם עזבתי,
פוכבים לא מדאיגים,
כבר בנצח התאהבתי,
בתבל, בבית הורים.

והכל יאה מקדם,
כל מה שהדאיג - נפלא,
ושקיעה כפרג-אדם

На озерное стекло.

И невольно в море хлеба
Рвется образ с языка:
Отелившееся небо
Лижет красного телка.

Сергей Есенин

Корова

Дряхлая, выпали зубы,
Свиток годов на рогах.
Бил ее выгонщик грубый
На перегонных полях.

Сердце неласково к шуму,
Мыши скребут в уголке.
Думает грустную думу
О белоногом телке.

Не дали матери сына,
Первая радость не прок.
И на колу под осиной
Шкуру трепал ветерок.

Скоро на гречневом сее,
С той же сыновней судьбой,
Свяжут ей петлю на шее
И поведут на убой.

Жалобно, грустно и тоще
В землю вопьются рога...
Снится ей белая роца

על זְכוּכִית אָגָם נְפֹלָה.

בְּשִׂדְמָה תוֹעָה הַרְגֵל,
וּבְפִי תֵאוּר מְדֵהִים:
הַשְּׁחֻקִים הַמְלִיטוּ עָגַל
וְאוֹתוֹ מְלַקְקִים.

1917

סרגיי יסנין

הַפָּרָה

הִיא כְּבֶר תְּשׁוּשָׁה, אֵין שְׁנַיִם,
עוֹר מְחֻסָּפֵס וְצִלְעוֹת.
גְּלִיל הַשְּׁנַיִם עַל קַרְנַיִם,
זְכָר מַכּוֹת נְמַרְצוֹת.

רַעַשׁ בְּלֵב הִיא בּוֹלְמֵת,
רַחֵשׁ עֵכָבֶר בְּמַחְסוֹן.
הִיא עֲצוּבָה, הִיא חוֹלְמֵת
עַלִי עֵגְלָה הַלְבָן.

אִם לֹא זְכָתָה לְגִדֵל יְלָד,
כָּל כֹּף קִצְרָה הַחֲדוּנָה.
מוֹט מְתַנַּשֵּׂא... מְתַנַּפְּלֵת
רוּחַ עַל לֶבֶן פְּרוּנָה.

בְּעֵת זְרִית הַכְּסָמֵת
דִּין בְּנֵה יְדוּנוּ אוֹתָהּ:
בְּלוֹלָאָה הַחוֹסָמֵת
יּוֹבִילוּהָ לְשַׁחֲיטָה.

מְעוֹרְרִים צַעַר, חֶרֶשׁ
קֶרְקַע קַרְנַיִם דּוֹקְרוֹת...
בְּחִלּוּמָה לֶבֶן חֶרֶשׁ

Сергей Есенин

סרגיי יסנין

* * *

Мариенгофу

קָרַשׁ גֶּשֶׁר תַּחְתִּי גוֹנָם
למריאנהוף

Я последний поэт деревни,
Скромн в песнях дощатый мост.
За прощальной стою обедней
Кающихся листвою берез.

קָרַשׁ גֶּשֶׁר תַּחְתִּי גוֹנָם:
מְשׁוֹרָר אַחֲרוֹן שֶׁל כְּפָר!
וְשִׁעוֹן עֲשׂוּי עֵץ שֶׁל יָרֵחַ
אַחֲרָהָר חֲצוֹתֵי מָחָר.

Догорит золотистым пламенем
Из телесного воска свеча,
И луны часы деревянные
Прохрипят мой двенадцатый час.

עַם לְבָנִים מְקַטְרֵי צַמְרָת
לְמַנְחַת הַפְּרֹדָה אָנִי בָּא,
אוֹר שֶׁל נֵר מְדוֹנֵג-גּוּף בְּקִטְרָת,
אוֹר זְהָבָהּ כְּבָר מְנַמֵּיךְ וְנִכְבָּהּ.

На тропу голубого поля
Скоро выйдет железный гость.
Злак овсяный, зарею пролитый,
Соберет его черная горсть.

וּלְשִׁבִיל שְׂדֵה בְּחַל-צַחַר
עוֹד יֵגִיעַ אוֹרֵחַ-בְּרִזָּל.
אֶת שְׂבִילַת-שׁוּעַל שֶׁל הַשַּׁחַר
בְּחִפְזוֹ מִתְכַּתִּי גוֹזֵל -

Не живые, чужие ладони,
Этим песням при вас не жить!
Только будут колосья-кони
О хозяине старом тужить.

לֹא כַפּוֹת שֶׁל חַי, שֶׁל זֹרַע...
לֹא יַחֲיוּ כְּבָר שִׁירֵי אֲתָן!
רַק שְׂבִילַת-סוֹס תִּתְגַּעְגַּע
לְבַעֲלִים שְׁלֵה הַיֶּשֶׁן.

Будет ветер сосать их ржанье,
Панихидный справляя пляс.
Скоро, скоро часы деревянные
Прохрипят мой двенадцатый час!

וְתִינֵק צְנִיפֹתֶה הַרוּחַ,
וְתִרְקֹד בְּטַכְסֵּה הַמֵּר.
וְשִׁעוֹן עֲשׂוּי עֵץ שֶׁל יָרֵחַ
אַחֲרָהָר חֲצוֹתֵי מָחָר.

Сергей Есенин

Песнь о хлебе

Вот она, суровая жестокость,
Где весь смысл — страдания людей!
Режет серп тяжелые колосья
Как под горло режут лебедей.

Наше поле издавна знакомо
С августовской дрожью поутру.
Перевязана в снопы солома,
Каждый сноп лежит, как желтый труп.

На телегах, как на катафалках,
Их везут в могильный склеп — овин.
Словно дьякон, на кобылу гаркнув,
Чтит возница погребальный чин.

А потом их бережно, без злости,
Головами стелют по земле
И цепями маленькие кости
Выбирают из худых телес.

Никому и в голову не встанет,
Что солома — это тоже плоть!..
Людоедке-мельнице — зубами
В рот суют те кости обмолоть

И, из мелева заквашивая тесто,
Выпекают груды вкусных яств...
Вот тогда-то входит яд белесый
В жбан желудка яйца злобы класть.

סרגיי יסנין

שיר על הלחם

זוהי אַכזריות בלתי-נסבלת,
כָּל פְּשָׁרָה – לְגֵרָם לְצַעַר מְרָ!
בְּקִמָּה מְגֹל שׁוֹחֵט שְׁבֵלֵת,
כְּבִרְבוּר – מִתַּחַת לְצֹנָאָר.

כְּבָר מִזְמַן מִכִּיר שְׂדֵה בְּאֶרֶץ
אֶת הָרַעְדָּה בְּבִקְרָ סָתוּ.
קֵשׁ שׁוֹכֵב קִשׁוּר, יָבֵשׁ כְּמוֹ חֶרֶשׁ,
כָּל עֵמִיר הוּא גוּף שֶׁל מֵת מְצֻהָב.

כְּמוֹ בְּמֶרְכָּבַת-קִבּוּרָה הָעֵמֶר
עַל הָעֵגְלָה מוּבָל לְאַסָּם-כּוּר.
הֶרְכָּב עַל סוּס דוֹמָה לְכוּמֶר:
כָּל מְנַהֵג-קִבּוּרָה יֵשׁ לְהוֹקִיר.

אַחַר כֵּן אוֹתָם, בְּלִי זַעַם, נֹחַ
רֹאשׁ לְרֹאשׁ עַל אֶרֶץ מִשְׁפִּיבִים
וּבִשְׂרָשׁוֹת מוֹצְאִים בְּכַחַ
עֲצָמוֹת מִתּוֹךְ גּוֹפִים רְזִים.

לֹא עוֹלָה עַל דַּעַת אִישׁ בִּינְתִים
כִּי הִקֵּשׁ לְכָל דְּבַר לְחוּם!..
וּלְפָה אוֹכְלֵי-אָדָם רַחִים
תּוֹחֲפִים לְדוּשׁ גְּרַעִין שְׁחוּם.

מוֹסִיפִים לְקִמַּח מֶלֶח, חֲמֵץ,
מְאֻפִים חֲלוֹת, וּלְקִבָּה
אַז נִכְנָס סֵם לְבִנְבֵן פְּרִמֵץ
לְהַטִּיל בִּיצִים שֶׁל הָאִיבָה.

Все побои ржи в припек окрасив,
Грубость жнущих сжав в духмяный сок,
Он вкушающим соломенное мясо
Отравляет жернова кишок.

И свистят, по всей стране, как осень,
Шарлатан, убийца и злодей...
Оттого что режет серп колосья,
Как под горло режут лебедей.

Сергей Есенин

* * *

Не ругайтесь! Такое дело!
Не торговец я на слова.
Запрокинулась и отяжелела
Золотая моя голова.

Нет любви ни к деревне, ни к городу,
Как же смог я ее донести?
Брошу все. Отпущу себе бороду
И бродягой пойду по Руси.

Позабуду поэмы и книги,
Перекину за плечи суму,
Оттого что в полях забулдыге
Ветер больше поет, чем кому.

Провоняю я редькой и луком
И, тревожа вечернюю гладь,
Буду громко сморкаться в руку

ענויי שיפון הופכים לסמק,
יצר הקוצרים – לריחנות...
לאוכלי בשר-הקש בעמק
של מעי בצק מרעיל מהות.

ושורקים כסתו, כמאכלת
שרלטן רוצח ואכזר,
כי מגל שוחט את השבלת
כברבור – מתחת לצנאר.

1921

סרגיי יסנין

מה לנזף בי? כזה אני, פרא

מה לנזף בי? כזה אני, פרא.
לא סוחר אני במלים.
נעשה כבד ושמוט אחרה
ראש שלי עטור זהב תלתלים.

אהבה אין לכפר ולקרת,
לא יכולתי מקום לה לתת.
אעזב את הכל. דמות אחרת,
אז ברוסיה אלה לשוטט.

כל פואמה אשכח וכל ספר,
שק בגב ואלך לי בנר.
במרחב השדות מפל עבר
לשתן יותר רוח תשיר.

צנון, בצל – כל האכל. מסרים
עוד אתריד נוף שקט ובריזות,
מהחטם - ליד ואצלים

И во всем дурака валять.

И не нужно мне лучшей удачи,
Лишь забыться и слушать пургу,
Оттого что без этих чудачеств
Я прожить на земле не могу.

Сергей Есенин

* * *

Не жалею, не зову, не плачу,
Все пройдет, как с белых яблонь дым.
Увяданья золотом охваченный,
Я не буду больше молодым.

Ты теперь не так уж будешь биться,
Сердце, тронутое холодком,
И страна березового ситца
Не заманит шляться босиком.

Дух бродяжий! ты все реже, реже
Расшевеливаешь пламень уст.
О моя утраченная свежесть,
Буйство глаз и половодье чувств.

Я теперь скупер стал в желаньях,
Жизнь моя? иль ты приснилась мне?
Словно я весенней гулкой ранью
Проскакал на розовом коне.

Все мы, все мы в этом мире тленны,
Тихо льется с кленов листьев медь...
Будь же ты вовек благословенно,

כָּל הַדֶּרֶךְ לִי לְהִשְׁתַּטּוֹת.

כִּי הָאִשֶּׁר – הַכֹּל לִי לְשִׁכְחַם,
סַעַר-שִׁלְג לְשִׁמְעַ עֲצוּמִים.
וְלִכֵּן כָּאֵן לְחַיּוֹת אֵין לִי כֹחַ
לְלֹא כָּל תַּמְהוֹן, אֵין קִיּוּמִים.

1922

סרגיי יסנין

אֵין בְּפִי קְרִיאָה, אֵין בְּכִי, אֵין צַעַר

אֵין בְּפִי קְרִיאָה, אֵין בְּכִי, אֵין צַעַר,
כְּמוֹ עֶשֶׂן פְּרִיחָה יְגוּז הַכֹּל.
לֹא אֶהְיֶה כְּתַמּוּל שֶׁלִּשׁוּם שׁוֹב נַעַר,
וּבְזָהַב הַסֶּתֶוּ אֶפּוֹף אֲנִבֵּל.

מֵעַכְשָׁו לְבִי יִפְעֵם אֵט יַעַן
כִּי הִקַּר נִגַּע בּוֹ וְאוֹכֵף.
אֶרְץ נֶשֶׁל כְּתַנְתַּ לְבָנָה עוֹד פַּעַם
לֹא תַמְשֵׁךְ אוֹתִי לְנִדָּד יַחֵף.

רוּחַ שׁוֹטְטוֹת! אֶת אִשׁ שְׁפָתַיִם
אֶת פְּחוֹת תְּכוּפוֹת בִּי מְלָבָה.
הוּ, שְׁטֶפוֹן חוֹשִׁים, פְּרִיעַת עֵינַיִם,
רַעֲנוּתִי הָאֲבוּדָה!

כְּבָר קִמְצַתִּי תַאֲוָה מִתְמַדָּת.
הוּ, חַיִּי! הֵייתֶם חִלּוּמוֹת,
וּבִשְׁעַת הַבִּקּוּר מְהַדְּדָת
הַדְּהַרְתִּי עָלַי סוּס נֶרֶד?

קִיּוּנוֹ אָדָם בְּאֶרֶץ, בְּטַח.
וּמֵאָדָר רֵד אָרֶד מְרוּט...
אֵז הָיָה בְרוּךְ, בְּרוּךְ לְנֶצַח,

שיר ללחן ג. פונומרנקו בביצוע א. פוקרובסקי באתר
<https://www.youtube.com/watch?v=z72qFwTyg44>

Сергей Есенин

סרגיי יסנין

* * *

Пускай ты выпита другим,
Но мне осталось, мне осталось
Твоих волос стеклянный дым
И глаз осенняя усталость.

אכן, אחר שתה אותך

אכן, אחר שתה אותך,
אך לי עוד נשארו עדין
זכוכית עשן-שער שלך
ועיפות סתוית העין.

О возраст осени! Он мне
Дороже юности и лета.
Ты стала нравиться вдвойне
Воображению поэта.

הו, גיל הסתו! הוא לי יותר
יקר מקיץ של הנער.
מוצא דמיון-המשורר
בך חן כפול נטול הסער.

Я сердцем никогда не лгу,
И потому на голос чванства
Бестрепетно сказать могу,
Что я прощаюсь с хулиганством.

לבי מוכן לומר אמת
לקול השחץ: התבגרותי,
אין בי מורא, להפרד
מהוללות כעת בחרתי,

Пора расстаться с озорной
И непокорною отвагой.
Уж сердце наполнилось иной,
Кровь отрезвляющею брагой.

להפרד מעז סורר,
משוכבות ודם רותח.
ביין לב מלא אחר
ואת הדם הוא מפכח.

И мне в окошко постучал
Сентябрь багряной веткой ивы,
Чтоб я готов был и встречал
Его приход неприхотливый.

ובחלון שלי דפק
בסוף של ערבה ספטמבר,
כדי נשארה די חזק
לביאתו צנועת הסבר.

Теперь со многим я мирюсь
Без принужденья, без утраты.
Иною кажется мне Русь,
Иными - кладбища и хаты.

Прозрачно я смотрю вокруг
И вижу, там ли, здесь ли, где-то ль,
Что ты одна, сестра и друг,
Могла быть спутницей поэта.

Что я одной тебе бы мог,
Воспитываясь в постоянстве,
Пропеть о сумерках дорог
И уходящем хулиганстве.

Сергей Есенин

Письмо матери

Ты жива еще, моя старушка?
Жив и я. Привет тебе, привет!
Пусть струится над твоей избушкой
Тот вечерний несказанный свет.

Пишут мне, что ты, тая тревогу,
Загрустила шибко обо мне,
Что ты часто ходишь на дорогу
В старомодном ветхом шушуне.

И тебе в вечернем синем мраке
Часто видится одно и то ж:
Будто кто-то мне в кабацкой драке

עֲכָשׁוּ עִם רַב אָנִי מִשְׁלִים
בְּלִי אַבְדָּה, כְּפִיָּה פּוֹכֶרֶת.
בְּתֵי קְבָרוֹת, בְּתֵי כְּפָרִים
וְרוֹס שְׁלִי נִרְאִים אַחֶרֶת.

אָנִי רוֹאֶה בְּרוּר מְכָאן,
בְּיַד עַל לֵב אָנִי קוֹבֵעַ:
לָךְ לְבָדָה יֵשׁ לְפִיטֹן
כַּחוֹת לְהִיּוֹת אַחוֹת וְרַע.

רַק לָךְ הִיִּיתִי אֶז מְסֻכִּים,
לוֹ חֲשֵׁתִי יְצִיבוֹת חוֹבֶקֶת,
לְשִׁיר עַל דְּמְדוּמֵי דְרָכִים,
הוֹלְלוֹתִי הַמְתַּרְחֶקֶת.

1923

סרגיי יסנין

מכתב לאמא

את עוד בחיים, אמי סבתנת?
גם עודני חי, שלום! שלום!
מי יתן, בליל על הבקתנת
אור לא-יספר ימשיך לזרם.

מספרים שאת בוסד נחרדת
לי מתגעגעת אמללה,
ותקופות לקצה הכפר יורדת
במעיל שלך ישן בלה.

ובאפל הכחל בדרך
את רואה אותה תמונה עודה:
בקטטה אדם שפור, נדמה לה,

Саданул под сердце финский нож.

Ничего, родная! Успокойся.
Это только тягостная бредь.
Не такой уж горький я пропойца,
Чтоб, тебя не видя, умереть.

Я по-прежнему такой же нежный
И мечтаю только лишь о том,
Чтоб скорее от тоски мятежной
Воротиться в низенький наш дом.

Я вернусь, когда раскинет ветви
По-весеннему наш белый сад.
Только ты меня уж на рассвете
Не буди, как восемь лет назад.

Не буди того, что отмечалось,
Не волнуй того, что не сбылось,-
Слишком раннюю утрату и усталость
Испытать мне в жизни привелось.

И молиться не учи меня. Не надо!
К старому возврата больше нет.
Ты одна мне помощь и отрада,
Ты одна мне несказанный свет.

Так забудь же про свою тревогу,
Не грусти так широко обо мне.
Не ходи так часто на дорогу
В старомодном ветхом шушуне.

לי תקע בלב ספין חדה.

הרגעי, יקרתי! עדין
זה סיוט לילי מעיק פשוט.
לא שתין אני שוכב אפיים,
בלי לראות אותך עוד לא אמות.

אני בן עדין שאת זוכרת,
וחולם כל רגע שוב ושוב
כי מהר מעצב וממרד
לביתנו הנמוך אשוב.

אחזר כשגן לבן שלנו
באביב יפוט לו ענפים.
רק אותי בשעת השחר, אנא,
אל תעירי כמו לפני שנים.

אל תעירי חלומות מקדם,
מה שלהגשים אין אפשרות, -
לי בגיל צעיר נפלו על שכם
אבדות קשות ועיפות.

ואל כנסיה אותי לקחת
אל נא תנסי, אל העבר.
את לי יחידה – עזרה ונחת,
יחידה לי אור לא יספר.

אל תהיי משום דבר נחרדת,
אל תהיי מעצב אמללה,
ולקצה הכפר חשכי לרדת
במעיל שלך ישן בלה.

1924

שיר ללחן ג. פונומרנקו בביצוע ק. שולדז'נקו באתר

<https://www.youtube.com/watch?v=QMaUUaknK2Q>

Низкий дом с голубыми ставнями...

בית קט עם תריסים של תכלת

Низкий дом с голубыми ставнями,
Не забыть мне тебя никогда,-
Слишком были такими недавними
Отзвучавшие в сумрак года.

בית קט עם תריסים של תכלת,
לעולם אותך לא אשכח:
לא מכבר רק סגרת דלת
לשנים שאורן דעה.

До сегодня еще мне снится
Наше поле, луга и лес,
Принакрытые сереньким ситцем
Этих северных бедных небес.

עוד רואה כשעוצם עיניים
כפר, שדות, יערות, אפרים
תחת שמי הצפון - בד שמים
מפתנה דלה אפרורים .

Восхищаться уж я не умею
И пропасть не хотел бы в глуши,
Но, наверно, навеки имею
Нежность грустную русской души.

לא מקסם מדבר כבר בעצם,
לא אחיה בסכה עוד כפרית,
אך לעד ישארו בי העצב,
עדינות נשמת הרוסית.

Полюбил я седых журавлей
С их курлыканьем в тощие дали,
Потому что в просторах полей
Они сытных хлебов не видали.

ושיבת עגורים גם אוהב,
צעקות שלהם שם בגבה.
כי בשדות ללא קצה דלי גו
לא ראו הם תבואה לשבע

Только видели березь да цветь,
Да ракитник, кривой и безлистый,
Да разбойные слышали свисты,
От которых легко умереть.

רק לבנים ופרחים לאור יום,
שיחי רתם עקום בשלכת
ושריקות שודדים כמו מתקת -
יכולות הן למות לגרם.

Как бы я и хотел не любить,
Все равно не могу научиться,
И под этим дешевеньким ситцем
Ты мила мне, родимая выть.

ועם כל רצוני אילי
לא יכולתי לשכח בדרך -
תחת זו בד-פתנה פחותת ערך
חביבה את, מולדת שלי.

Потому так и днями недавними

כל שנה את חיי מטלטלת,

Уж не юные веют года...
Низкий дом с голубыми ставнями,
Не забыть мне тебя никогда.

הָעֶבֶר מְעַרְפֵּל נְעָלָם...
בֵּית קֵט עִם תְּרִיסִים שֶׁל תְּכֵלֶת,
לֹא אֲשַׁכַּח אוֹתְךָ לְעוֹלָם.

1924

Сергей Есенин

סרגיי יסנין

Сукин сын

בן פֶּלֶב

Снова выплыли годы из мрака
И шумят, как ромашковый луг.
Мне припомнилась нынче собака,
Что была моей юности друг.

שׁוּב צְפוֹת הַשָּׁנִים מֵהַרְקֵעַ,
כֶּה הִרְעֵשׂ בְּאֶחוּ עוֹבֵר.
וְנִזְכַּרְתִּי בְּפֶלֶב כָּרְגֵעַ
שֶׁהָיָה לִי בְנוֹעַר חֵבֵר.

Нынче юность моя отшумела,
Как подгнивший под окнами клен,
Но припомнил я девушку в белом,
Для которой был пес почтальон.

נְעוּרֵי כְּבֵר אֲבָדוּ אֶת הַתָּאֵר
כְּמוֹ הָאֲרֵד רְקוּב מוֹל חִלּוֹן,
אֶךְ נִזְכַּרְתִּי: הִיא הוּא כְּלִי-דֹאֵר,
וְנִמְעַן – נְעִרָה בְּלִבּוֹ.

Не у всякого есть свой близкий,
Но она мне как песня была,
Потому что мои записки
Из ошейника пса не брала.

לֹא לְכֻלָּל אִישׁ קְרוּב יֵשׁ, חֲשַׁבְתִּי, -
הִיא הָיְתָה לִי שִׁיר בְּלִתִּי נִגְמָר,
כִּי פְּשׁוּט הַפְּתָקִים שֶׁכָּתַבְתִּי
לֹא לְקַחָהּ מִקוֹלֵר הַדּוֹר.

Никогда она их не читала,
И мой почерк ей был незнаком,
Но о чем-то подолгу мечтала
У калины за желтым прудом.

מְעוֹלָם לֹא מִלֵּא צוֹ הַפֶּלֶב,
כְּתַב-יָדִי לֹא הִפִּירָה בְּכֻלָּל,
אֶךְ חִלְמָה אֲרִכּוֹת מִדֵּי עֶרֶב
לִידַע עֵץ הַמּוֹרֵן מְעַקֵּל.

Я страдал... Я хотел ответа...
Не дождался... уехал... И вот
Через годы... известным поэтом

כֹּה סִבַּלְתִּי... תְּשׁוּבָה לֹא הִגִּיעָה,
וְעִזְבְּתִי נִכְלָם וְעֻצּוּב...
זְמַן עֶבֶר, כְּפִיטוֹן כְּבֵר יְדוּעַ

Снова здесь, у родимых ворот.

Та собака давно околела,
Но в ту ж масть, что с отливом в синь,
С лаем ливисто ошалелым
Меня встрел молодой ее сын.

Мать честная! И как же схожи!
Снова выплыла боль души.
С этой болью я будто моложе,
И хоть снова записки пиши.

Рад послушать я песню былую,
Но не лай ты! Не лай! Не лай!
Хочешь, пес, я тебя поцелую
За пробуженный в сердце май?

Поцелую, прижмусь к тебе телом
И, как друга, введу тебя в дом...
Да, мне нравилась девушка в белом,
Но теперь я люблю в голубом.

Сергей Есенин

* * *

Отговорила роща золотая
Березовым, веселым языком,
И журавли, печально пролетая,
Уж не жалеют больше ни о ком.

Кого жалеть? Ведь каждый в мире странник -
Пройдет, зайдет и вновь покинет дом.

אָנִי שׁוֹב בְּשַׁעַר הָאֵהוֹב.

כָּלֵב זֶה הַתַּפְגֵּר. אַךְ לִפְתָּע -
גּוֹן פְּרוּהָ כָחַל לֹא הַמִּיר
וְנוֹבַח כְּפָרָא בְּלִי רָתַע
כָּאֵן פּוֹגֵשׁ אוֹתִי בְּנוֹ הַצְעִיר.

אֱלֹהִים! בִּינִיהֶם אֵין פֶּעַר!
שׁוֹב לְבִי כֹה נִרְגָּשׁ וְכֹאֹב,
עִם הַכָּאֹב אָנִי חֹשׁ כְּנֹעַר
וּמוֹכֵן הַפְּתִיקִים לְכֹתֵב שׁוֹב

שֵׁשׁ לְשִׁיר שְׁשִׁמְעֵתִי קִדְּם.
אֵל תִּנְבַּח, כָּלֵב, שְׁתַּקֵּם מֵהָר!
הַתְּרַצָּה שְׁאֲשַׁק לְךָ חֹטֵם
עַל שְׁמַאי בְּלִבִּי הַתְּעוֹרֵר?

וְאֶכְנִיס לְבֵיתִי, תְּהִיָּה רַע,
וְאֲשַׁק, אֶצְמַד, אֶקְרַב...
לְלֶבֶן אֵז הַיִּיתִי כְּמֵה,
וְעִכְשׁוֹ אָנִי תִכְלַת אוֹהֵב.

1924

סרגיי יסנין

חֲדָלָה חֲרֻשַׁת הַפֶּז הַמִּתְקַלְפֶּת

חֲדָלָה חֲרֻשַׁת הַפֶּז הַמִּתְקַלְפֶּת
לְשִׁיחַ בְּלִשׁוֹן לְבָנָה שְׂמֻחָה,
וְלִהְיֹת הָעֵגוּרִים חוֹלְפֹת
בְּעֵדִישׁוֹת נוֹגָה, בְּלִי קוֹל צְרָחָה.

עַל מִי לְחַמֵּל? אִישׁ בְּעוֹלָם – אוֹרֵחַ:
עֵבֶר, נִכְנָס וְשׁוֹב עֵזֵב מִשְׁכָּן.

О всех ушедших грезит конопляник
С широким месяцем над голубым прудом.

Стою один среди равнины голой,
А журавлей относит ветром в даль,
Я полон дум о юности веселой,
Но ничего в прошедшем мне не жаль.

Не жаль мне лет, растроченных напрасно,
Не жаль души сиреневую цветь.
В саду горит костер рябины красной,
Но никого не может он согреть.

Не обгорят рябиновые кисти,
От желтизны не пропадет трава,
Как дерево роняет тихо листья,
Так я роняю грустные слова.

И если время, ветром разметая,
Сгребет их все в один ненужный ком...
Скажите так... что роща золотая
Отговорила милым языком

Сергей Есенин

Письмо к женщине

Вы помните,
Вы всё, конечно, помните,
Как я стоял,
Приблизившись к стене,

רק קנבוס עליו עם הירח
מעל אגם כחל חולמים עדין כאן.

אני עומד לבד. שפלה שוממת,
ועגורים עם רוח גזזו כבר.
בשרעפים על צעירות שובבת,
לי לא חבל על כלום מהעבר -

על שהיה אפשר לחיות אחרת,
על שלילך נפשי קמל שומם...
באש אדם מילה בגן בווערת,
אבל לא יכולה איש לחמם.

לא ישרפו ענפי מילה מפריה,
לא יפגע העשב מצהיבות.
כמו שאילן משיר עלים יגע,
אני מפיל מלים מלאי עצבות.

הגידו, אם הרוח החולפת
תגרף אותן בבוז לערמה:
חדלה חרשת הפז המתקלפת
לשיח בלשון הנעימה.

1924

שיר ללחן ג. פונומרנקו בביצוע א. פוגודין באתר
<https://www.youtube.com/watch?v=PIAsOGBcCqo>

סרגיי יסנין

מכתב לאשה

גבירתי,
את בודאי הכל זוכרת...
קרוב לקיר
עמדתני אז זקוף,

Взволнованно ходили вы по комнате
И что-то резкое
В лицо бросали мне.

Вы говорили:
Нам пора расстаться,
Что вас измучила
Моя шальная жизнь,
Что вам пора за дело приниматься,
А мой удел -
Катиться дальше, вниз.

Любимая!
Меня вы не любили.
Не знали вы, что в сонмище людском
Я был как лошадь, загнанная в мыле,
Пришпоренная смелым ездоком.

Не знали вы,
Что я в сплошном дыму,
В развороченном бурей быте
С того и мучаюсь, что не пойму -
Куда несет нас рок событий.

Лицом к лицу
Лица не увидеть.
Большое видится на расстоянье.
Когда кипит морская гладь -
Корабль в плачевном состояньи.

Земля - корабль!
Но кто-то вдруг
За новой жизнью, новой славой
В прямую гущу бурь и вьюг
Ее направил величаво.

נְרַגְשֵׁת הַתְּהַלְכָתְךָ לְאַרְךָ חֶדֶר,
מְלִים קְשׁוֹת חֲדוֹת
זָרְקֵת לִי בַפְּרָצוּף.

אָמַרְתְּ: הַגִּיעַ עֵת
לְקַרְעַ רְשֵׁת,
וְשַׁחִים פְּרָאִים שְׁלִי
עַנּוּ אוֹתְךָ,
שָׂאֵת צְרִיכָה לְעַנְיָנִים לְגִשְׁתְּ,
וּמְנַת חֲלָקִי -
לְהַתְגַּלְגֵּל לַפֶּח.

אֶהוּבָתִּי!
אֲז לֹא אֶהֱבֵת, בְּעֵצָם.
וְלֹא יָדַעְתְּ כִּי בְהֶמּוֹן עָרִיץ
אֲנִי הֵייתִי סוֹס אֲשֶׁר מְדַהֵר בְּקִצְפּוֹ
וּמְדַרְבֵּן בְּיַד פָּרֶשׁ אֲמִיץ.

וְלֹא יָדַעְתְּ
כִּי בְעֵשֶׂן סְמִיָּה,
בְּתוֹךְ חַיֵּי יוֹם-יוֹם מְעַרְבָּבִים בְּסַעַר,
לְאֵן אוֹתִי גּוֹרֵל אֲכַזֵּר מוֹלִיָּה
אִינִי מִבֵּין וְשֹׁנֵשֶׁבֶר מְצַעֵר.

פָּנִים אֶל מוֹל פָּנִים –
אִין סָבַר לְהַפְּנִים.
דָּבַר גְּדוֹל נִרְאָה מִמְרַחֲקִים, מִגְּבָה,
וְכַאֲשֶׁר מִי יָם רוֹתְחִים –
סְפִינָה לֹא תַעֲמֵד מוֹל אֵיתָנִי הַטָּבַע.

אֲרֻצְנוּ – הִיא סְפִינָה!
אֶךְ מִיִּשְׁהוּ פְתָאִם
כְּדֵי לְחַדֵּשׁ חַיִּים, תְּהִילָה לְרֹכֵשׁ בְּעֵרֶב,
יִשָּׁר לְסִבָּה הַסְּעָרוֹת וְתִהְיוּם
כִּנּוּן אוֹתָהּ בְּהוֹד וְשִׁגְב.

Ну кто ж из нас на палубе большой
Не падал, не блевал и не ругался?
Их мало, с опытной душой,
Кто крепким в качке оставался.

Тогда и я,
Под дикий шум,
Но зрело знающий работу,
Спустился в корабельный трюм,
Чтоб не смотреть людскую рвоту.
Тот трюм был -
Русским кабаком.
И я склонился над стаканом,
Чтоб, не страдая ни о ком,
Себя сгубить
В угаре пьяном.

Любимая!
Я мучил вас,
У вас была тоска
В глазах усталых:
Что я пред вами напоказ
Себя растрачивал в скандалах.

Но вы не знали,
Что в сплошном дыму,
В развороченном бурей быте
С того и мучаюсь,
Что не пойму,
Куда несет нас рок событий...

Теперь года прошли.
Я в возрасте ином.
И чувствую и мыслю по-иному.
И говорю за праздничным вином:
Хвала и слава рулевому!

ומי בין נוכחים עלי ספון גדול
נצל מבחילה, קללות ופיק ברפנים?
רק בעל נפש מנסה יכול
להשאר חזק בנדנודי המים.

אז גם אני
ברעש מחריש,
בלי לדעת עד תם הסדר,
לבטן הספינה ירדתי חיש
כדי לא לראות קיא בני העדר.
הבטן התגלתה
כמסבאה רוסיית.
מעל לכוס הרפנתי עין
כדי בלי להתיסר על התקרית
להספות
בקדח יין.

אהובתי!
בדאגה
עיניך הביעו
כאב וגעגוע,
כשאז אני להצגה
בזבזתי את עצמי כל כך גרוע.

ולא ידעת
כי בעשן סמיה,
בתוף חיי יום-יום מערבבים בסער,
לאן אותי גורל אכזר מוליך
איני מבין
ושנשבר מצער.

שנים עברו.
אני בגיל אחר.
שרעף ורגש בי שנו הדרך.
וכך עם פוס של חג אני אומר:
הגאי, תהילה לך ושבח!

Сегодня я
В ударе нежных чувств.
Я вспомнил вашу грустную усталость.
И вот теперь
Я сообщить вам мчусь,
Каков я был,
И что со мною случилось!

Любимая!
Сказать приятно мне:
Я избежал паденья с кручи.
Теперь в Советской стороне
Я самый яростный попутчик.

Я стал не тем,
Кем был тогда.
Не мучил бы я вас,
Как это было раньше.
За знамя вольности
И светлого труда
Готов идти хоть до Ла-Манша.

Простите мне...
Я знаю: вы не та -
Живете вы
С серьезным, умным мужем;
Что не нужна вам наша маета,
И сам я вам
Ни капельки не нужен.

Живите так,
Как вас ведет звезда,
Под кущей обновленной сени.
С приветствием,
Вас помнящий всегда

היום אני עדין,
רגיש, אוהב.
בלאויתך נזכרתי ובצער.
אני נחפז לומר מקרב לב:
ביני דאז
לבין עצמי הערב -
איזה פער!

אהובתי!
נעים לי להגות
שמחההום ההוא נצלתי.
קעת אני בכרית המועצות
להיות בן-לונה נלהב התחלתי.

עכשו אני שונה,
נקיתי את נפשי,
ולא הייתי מענה
אותך דועכת.
עם דגל של חרות
ושל עמל חפשי
מוכן עד ללמנש ללכת.

ומבקש סליחה...
את כמוכן שונה,
ובעלה -
איש רציני, פקח;
את לא זקוקה לארץ מענה,
ושגם בי
לא תמצאי שום ערה.

המשיכי בדרךך
אשר גורל שלח,
מתחת לכוכב חדש. הנני,
קאן עם דרישת שלום
תמיד זוכר אותך

Знакомый ваш
Сергей Есенин.

מִכַּר שְׁלֵךְ
סֶרְגֵי יֶסֶנִין.

1924

Сергей Есенин

סרגיי יסנין

* * *

Несказанное, синее, нежное...
Тих мой край после бурь, после гроз,
И душа моя - поле безбрежное -
Дышит запахом меда и роз.

Я утих. Годы сделали дело,
Но того, что прошло, не кляню.
Словно тройка коней оголтелая
Прокатилась во всю страну.

Напылили кругом. Накопытили.
И пропали под дьявольский свист.
А теперь вот в лесной обители
Даже слышно, как падает лист.

Колокольчик ли? Дальнее эхо ли?
Все спокойно впивает грудь.
Стой, душа, мы с тобой проехали
Через бурный положенный путь.

Разберемся во всем, что видели,
Что случилось, что случилось в стране,
И простим, где нас горько обидели
По чужой и по нашей вине.

Принимаю, что было и не было,
Только жаль на тридцатом году -

הַפְּחַל, הָעֵדִין... אֵיךְ אֲבִיעַ?..

הַפְּחַל, הָעֵדִין... אֵיךְ אֲבִיעַ?..
אַחֲרֵי סַעַר אֶרֶץ שְׁקֵטָה,
נִשְׁמָתִי – יַגֵּב, גְּבוּל לֹא יוֹדֵעַ,
רֵיחַ דָּבָשׁ, רֵיחַ וָרֵד שׁוֹתֶה.

הַשְּׁתַּכְּכָתִי, לְזִמְן יֵשׁ לוֹ קֶסֶם,
הָעֶבֶר אֲנִי לֹא מְקַלֵּל.
כְּמוֹ שְׁלוֹשְׁתָּם, הַסּוּסִים חֲסָרֵי רֶסֶן,
הַשָּׁנִים דָּהְרוּ בְּתַבְּל.

הָעֵלוּ אֲבָק מֵעַל הַטָּהַר,
נַעֲלָמוֹ עִם שְׁרִיקָה שְׁטֵנִית.
וְעַכְשָׁו בְּמִשְׁקֵן שְׁבִיעֵר
קוֹל נִשְׁמַע שֶׁל שְׁלֶכֶת אֲטִית.

פְּעֻמּוֹן אוֹ אוּלֵי הַד שֶׁמַּעֲנוּ?
הַחֲזָה סוֹפֵג, לֹא מַצְטַעֵר.
הִי, עֵמֶדִי נָא, נִפְשִׁי, כְּבָר הִגַּעְנוּ,
תָּם, נִשְׁלַם הַמִּסְלּוּל הַסּוֹעֵר.

נַעֲמַד עַל כָּל מָה שְׁרָאִינוּ,
מָה קָרָה בְּמִדְיָנָה, מָה אֲרַע,
וְנִסְלַח כָּל עֲלֻבוֹן שְׁחֹיֵנוּ –
לֹא חֲשׂוּב מִי אֲשֶׁם, אִין בְּרָרָה.

אֲקַבֵּל אֶת הַכֹּל וּבְלִי צַעַר,
רַק חֲבַל לִי, עַכְשָׁו בֵּן שְׁלוֹשִׁים,

Слишком мало я в юности требовал,
Забываясь в кабацком чаду.

Но ведь дуб молодой, не разжелудясь,
Так же гнется, как в поле трава...
Эх ты, молодость, буйная молодость,
Золотая сорвиголова!

Сергей Есенин

* * *

Не криви улыбку, руки теребя,-
Я люблю другую, только не тебя.

Ты сама ведь знаешь, знаешь хорошо -
Не тебя я вижу, не к тебе пришел.

Проходил я мимо, сердцу все равно -
Просто захотелось заглянуть в окно.

Сергей Есенин

* * *

Клен ты мой опавший, клен заледенелый,
Что стоишь, нагнувшись, под метелью белой?

Или что увидел? Или что услышал?
Словно за деревню погулять ты вышел

И, как пьяный сторож, выйдя на дорогу,

כִּי מְעַט רַק דְּרִשְׁתִּי כְּנֶעַר
מִשְׁתַּכֵּר בְּעֵשֶׂן-הָאוֹדִים.

אֶךְ אֵלּוֹן מִתְכַּוֵּף הוּא כְּמוֹ עֵשֶׂב
אִם בְּזִמְנָן לֹא הַשִּׁיר בְּלוּטִים...
נְעוּרֵי שְׁלִי, צֹהֵל בְּלִי עֶצֶב,
רֹאשׁ-זָהָב שְׁחֹסְרוֹ לוֹ בְּלָמִים.

1925

סרגיי יסנין

לְעֵקֶם שְׁפִתַיִם בְּחִיוֶךָ אִמְלֵל

לְעֵקֶם שְׁפִתַיִם בְּחִיוֶךָ אִמְלֵל,
וְלִכְרֶךָ יְדִים, וְלִבְכוֹת – חֶבֶל!

הֲרִי אֶת יוֹדְעַת בְּעֶצְמָהּ הַיָּטִב:
בְּלִבִּי אַחֲרַת, לֹא אוֹתָךְ אוֹהֵב.

לֹא אֵלֶיךָ בָּאתִי, עוֹד שְׁנִיָּה - אֵלֶיךָ,
לְהִצִּיץ סִתָּם בָּא לִי אֶל תוֹךְ חַלּוֹנְךָ.

1925

סרגיי יסנין

אֶדָר עֲטוּף קָרַח

אֶדָר עֲטוּף קָרַח וְעֶרֶם צְמֵרַת,
לְמָה הִתְכַּוֵּפְתָּ בְּסוֹפָה צוֹחֲרֵת?

מִשְׁהוּ רְאִיתָ? מִשְׁהוּ שָׁמַעְתָּ?
אוּ מִכְּפָר כְּאֵלוֹ לְטִיל יְצִאתָ,

כְּמוֹ שׁוֹמֵר בְּלִילָה סָר שְׁתֵּי מִדְּרָה,

Утонул в сугробе, приморозил ногу.

Ах, и сам я нынче чтой-то стал нестойкий,
Не дойду до дома с дружеской попойки.

Там вон встретил вербу, там сосну приметил,
Распевал им песни под метель о лете.

Сам себе казался я таким же кленом,
Только не опавшим, а всюю зеленым.

И, утратив скромность, одуревши в доску,
Как жену чужую, обнимал березку.

בְּשִׁלְגִים טְבַעַתְךָ, קָרָה הָכָה בְּבִרְךָ.

לֹא יִצִיב יִצְאָתִי גַם כֵּן דִּי לְצַרְךָ,
מִמִּשְׁתָּה עִם חֲבֵרָה לֹא מוֹצֵא לִי אֶרֶח.

כָּבֵר פְּגִשְׁתִּי אֶרֶן, עֲרֵבָה בְקִרְתִּי,
מְלוֹה בְשִׁלֵּג עַל הַקִּיץ שְׁרֵתִי.

וּכְמוֹ אֶדָר חֲשֵׁתִי בְעֵטוֹר צְמֶרֶת,
לֹא עֵטוּף בְּקֶרֶחַ, אֶךְ יֶרֶק אֶדְרֵת.

מְעֵרְפֵל לְגַמְרִי, כָּל צְנִיעוֹת אֲבֹדָתִי,
עֵץ-לְבָנָה כָּאלוֹ אֲשֶׁת-אִישׁ חֲבִיקָתִי.

1925

שיר ללחן ו.ליפטוב בביצוע נ.סליצ'נקו באתר

<https://www.youtube.com/watch?v=GALut06QldI>

Сергей Есенин

Мой путь (отрывок)

... Жизнь входит в берега.
Села давнишний житель,
Я вспоминаю то,
Что видел я в краю.
Стихи мои,
Спокойно расскажите
Про жизнь мою .

Изба крестьянская.
Хомутный запах дегтя,
Божница старая,
Лампады кроткий свет.
Как хорошо,

סְרֵגִי יִסְנִין

דִּרְכִּי (קטע)

... וְהַחַיִּים חוֹזְרִים לְמִסְלוּלָם.
תּוֹשֵׁב הַכְּפָר לְשַׁעֲבֵר, מִנְגֵּד
עֵינַי, אֲנִי רוֹאֶה אֶת מָה
שָׂאֵז הָיָה, אֶת הַהוּי.
שִׁירִים שְׁלִי,
סְפָרוּ בְשִׁקֵּט
סְפוֹר חַיִּי.

בְּקֵתָה שֶׁל אֲכָרִים.
סְמֵלוֹן בְּרִיחַ דֶּהֵן מוֹל הַדְּלֵת,
פִּנֵּת אִיקוֹנוֹיֹת,
אוֹר מְנוֹרוֹת פְּחוֹת.
הוּ, כְּמָה טוֹב

Что я сберег те
Все ощущение детских лет .

Под окнами
Костер метели белой.
Мне девять лет.
Лежанка, бабка, кот...
И бабка что-то грустное,
Степное пела ,
Порой зевая
И крестя свой рот .

Метель ревела.
Под оконцем
Как будто бы плясали мертвецы.
Тогда империя
Вела войну с японцем,
И всем далекие
Мерещились кресты .

Тогда не знал я
Черных дел России.
Не знал, зачем
И почему война.
Рязанские поля,
Где мужики косили,
Где сеяли свой хлеб,
Была моя страна.

Сергей Есенин

* * *

До свиданья, друг мой, до свиданья.

שְׁנַשְׁמְרוּ כָּל אֵלֶּה,
הַרְגָּשׁוֹת מִן הַיְלָדוּת.

מִתַּחַת לַחֲלוֹן
סוּפַת שְׁלֵגִים כְּאֵשׁ צְחוּרָה בּוֹעֶרֶת.
אֲנִי בֶן תֵּשֶׁע.
סִבְתִּי, חֲתוּל וְהַמְטָה...
וְהַזְקֵנָה הַיָּא מְשֻׁהוּ עֶצוּב
עֶרְבִתִי שְׂרָה הָעֶרֶב
וּמְפֹהֶקֶת,
מְצַלְבֵת אֶת הַפֶּה עֵתָה.

רוּעֵם הַסַּעַר הַפְּרָאִי
מִבְּעַד לַחֲלוֹן בִּינְתִים,
כְּאֵלוּ שֵׁם רוֹקְדִים מֵתִים.
אֶז הָאִימְפֵרִיָּה
נִלְחָמָה עִם הַיָּפָנִים,
וְאֲנָשִׁים רָאוּ בְּחִלּוּמוֹת
צְלָבִים רַבִּים.

אֶז לֹא יָדַעְתִּי
עַל הַחֲטָא שֶׁל רוּסְיָה וּמִדּוּעַ
פְּרָצָה הַמִּלְחָמָה -
זֶה לֹא עֲנִין אוֹתִי:
אֲדַמַּת רִיאָזָאן, (*)
שְׂאֲכָרִים פְּלֹחוּהָ,
זָרְעוּ, קֶצְרוּ,
הִיְתָה הַיָּא מְדִינָתִי.

(*) רִיאָזָאן - עִיר וְאִיזוֹר לֹא רְחוֹק מִמוֹסְקָבָה

סרגיי יסנין

הִיָּה שְׁלוֹם, רַעִי!

אֶז הִיָּה שְׁלוֹם, רַעִי! עֲדִין,

Милый мой, ты у меня в груди.
Предназначенное расставанье
Обещает встречу впереди.

До свиданья, друг мой, без руки, без слова,
Не грусти и не печаль бровей,-
В этой жизни умирать не ново,
Но и жить, конечно, не новей.

Из Персидских мотивов

Сергей Есенин

* * *

Улеглась моя бывшая рана -
Пьяный бред не гложет сердце мне.
Синими цветами Тегерана
Я лечу их нынче в чайхане.

Сам чайханщик с круглыми плечами,
Чтобы славилась пред русским чайхана,
Угощает меня красным чаем
Вместо крепкой водки и вина.

Угощай, хозяин, да не очень.
Много роз цветет в твоём саду.
Незадаром мне мигнули очи,
Приоткинув черную чадру.

Мы в России девушек весенних
На цепи не держим, как собак,
Поцелуям учимся без денег,

חביבי, אתה בלב שלי.
הפרידה, גזר-דין מהשמים,
מבטיחה לנו מפגש פלאי.

אז שלום – בלי יד, בלי מלל, רע.
אל תדאיב גבות ואל תהיה קודר.
כי למות הסי מזמן יודע,
אך לחיות – זה לא חדש יותר.

1925

מתוך מנגינות פרסיות

סרגיי יסנין

נרגעים פצעי עבר בקרב

נרגעים פצעי עבר בקרב,
הזית שכרות הניחה כאן.
ארפא אותם בטה הערב,
בפרחים כחלים של עיר טהראן.

בבית-תה, בריא-גוף המארח
כדי שהפגישה תהיה יפה,
מכבד בטה אדם רותח
במקום כוס של וודקה חריפה.

טוב, כפדני, חביבי, בינתיים.
בגנה ורדים יש לבחירה.
לא בכדי קרצו לי זוג עינים
מהפונג'ה שקצת הוסרה.

לא קושרים באביבן ברסון,
כמו סוסים, ברוסיה נערות;
נשיקות לומדים כלם בלי כסף,

Без кинжальных хитростей и драк.

Ну, а этой за движенья стана,
Что лицом похожа на зарю,
Подарю я шаль из Хороссана
И ковер ширазский подарю.

Наливай, хозяин, крепче чаю,
Я тебе вовеки не солгу.
За себя я нынче отвечаю,
За тебя ответить не могу.

И на дверь ты взглядывай не очень,
Все равно калитка есть в саду...
Нездаром мне мигнули очи,
Приоткинув черную чадру.

Сергей Есенин

* * *

Я спросил сегодня у менялы,
Что даёт за полтумана по рублю,
Как сказать мне для прекрасной Лалы
По-персидски нежное "люблю"?

Я спросил сегодня у менялы,
Легче ветра, тише Ванских струй,
Как назвать мне для прекрасной Лалы
Слово ласковое "поцелуй"?

И ещё спросил я у менялы,
В сердце робость глубже притая,
Как сказать мне для прекрасной Лалы,

בְּלִי עוֹרְמוֹת פְּגִיוֹן וּבְלִי תַגְרוֹת.

נוּ, לְזוֹ עִם גּוֹף בְּלִתִּי-שְׂכִיחַ
וּפְנִים כְּמוֹ שֶׁחַר בְּגִנָּה,
עִם רְדִיד מְחוֹרוֹסָאן שְׂטִיחַ
מִשִּׁירָז אֶתְּן בְּמִתְּנָה.

מִזְג לִי, מְאַרְח, תְּהֵ רְתוּחַ!
וְלֹא אֲשַׁקֵּר לָךְ, רַעִי:
בְּעֶצְמִי אֲנִי הַיּוֹם בְּטוּחַ,
לֹא אֶהְיֶה עֲלֶיךָ אַחֲרָאִי.

עַל הַדְּלֵת אֵל תִּשְׁמַר בֵּינְתֵיכֶם:
יִפְתַּח פֶּשֶׁשׁ עַד מְהֵרָה...
לֹא בְכַדִּי קָרְצוּ לִי זוג עֵינַיִם
מִהַפְּרָנְגָה שֶׁקָּצַת הוֹסְרָה.

1924

סרגיי יסנין

מִחִלְפָּן בְּקִשְׁתִּי לִי הַלִּילָה

מִחִלְפָּן בְּקִשְׁתִּי לִי הַלִּילָה,
שֶׁעַל כָּל רוּבֵל חֲצִי טוּמָן יִקַּח:
אֵיךְ לֹאמַר לִי בְּפִרְסִית לִלְיָה
הַיְפָה: "אֲנִי אוֹהֵב אוֹתָךְ!"

מִחִלְפָּן בְּקִשְׁתִּי לִי הַלִּילָה -
קֵל מְרוּחַ וּכְמוֹ וְאֵן זוֹרֵם -
אֵיךְ לְנַעֲרָה מוֹשְׁכֶת לִילָה
"נְשִׁיקָה" יְכוּלֹתִי לְתַרְגֵּם?

וְאוֹתוֹ שְׁאַלְתִּי עוֹד הַלִּילָה
(בִּישְׁנוֹת הַטְּמִנְתִּי בְּלִבִּי):
אֵיךְ לְנַעֲרָה מוֹשְׁכֶת לִילָה

Как сказать ей, что она "моя"?

И ответил мне меняла кратко:

О любви в словах не говорят,
О любви вздыхают лишь украдкой,
Да глаза, как яхонты, горят.

Поцелуй названья не имеет,
Поцелуй не надпись на гробах.
Красной розой поцелуи рдеют,
Лепестками тая на губах.

От любви не требуют поруки,
С нею знают радость и беду.
"Ты - моя" сказать лишь могут руки,
Что срывали чёрную чадру.

Сергей Есенин

* * *

Шаганэ ты моя, Шаганэ!
Потому, что я с севера, что ли,
Я готов рассказать тебе поле,
Про волнистую рожь при луне.
Шаганэ ты моя, Шаганэ.

Потому, что я с севера, что ли,
Что луна там огромней в сто раз,
Как бы ни был красив Шираз,
Он не лучше рязанских раздолий.
Потому, что я с севера, что ли.

Я готов рассказать тебе поле,

להגיד בעדינות "שלי"?

החלפן ענה בלי מלל יתר:
אין לאהבה מלים שוות;
על האהבה חולמים בסתר,
ועינים כמו ספיר בורקות.

נשיקות מלה לא מתארת,
רק על קבר שם בכתב נדרש.
נשיקות הן אדמות כמו ורד,
על שפתים נמסות כדבש.

בערבות לאהבה אין טעם,
בה יודעים גם אשר, גם צרה.
"את - שלי" תגיד היד אי-פעם
שהסירה פרנג'ה שחורה.

1924

סרגיי יסנין

שגנה שלי!

שגנה, אור שלי, שגנה!
אני איש-הצפון. אספר לך
על שדה אינסופי הפורח,
על שיפון גליני, על לבנה,
שגנה, אור שלי, שגנה!

אני איש-הצפון ודומני:
לבנה שם גדולה פי מאה.
אין ספק נשירז מקסימה,
אך חביב לי יותר ניר ריזאני. (*)
אני איש-הצפון ששבני.

אספר על שדה שפורח.

Эти волосы взял я у ржи,
Если хочешь, на палец вяжи -
Я нисколько не чувствую боли.
Я готов рассказать тебе поле.

Про волнистую рожь при луне
По кудрям ты моим догадайся.
Дорогая, шути, улыбайся,
Не буди только память во мне
Про волнистую рожь при луне.

Шаганэ ты моя, Шаганэ!
Там, на севере, девушка тоже,
На тебя она страшно похожа,
Может, думает обо мне...
Шаганэ ты моя, Шаганэ.

Сергей Есенин

* * *

Ты сказала, что Саади
Целовал лишь только в грудь.
Подожди ты, Бога ради,
Обучусь когда-нибудь!

Ты пропела: «За Ефратом
Розы лучше смертных дев».
Если был бы я богатым,
То другой сложил напев.

Я б порезал розы эти,
Ведь одна отрада мне —

שְׁעָרֵי כְּשִׁיפּוֹן קַל וְרֵךְ.
לְפָפִי אוֹתוֹ עַל אֶצְבְּעָהּ -
לֹא מְרַגֵּישׁ אֲנִי כְּאֵב, לֹא גוֹנֵחַ.
אֶסְפֵּר עַל שְׂדֵה שְׁפוֹרֵחַ.

עַל שִׁיפּוֹן יְרַחֵי גְלִינִי
לְמַרְאֵה תִּלְתְּלִי-פֶז הַנִּיחִי.
יְקִירָה, לְבַדְחַ הַמְּשִׁיכִי,
אֵל הָעִירִי רַק נָא זְכָרוֹנִי
עַל שִׁיפּוֹן יְרַחֵי גְלִינִי.

שְׂגָנָה, שְׂגָנָה, שִׁי דְרוֹם!
בְּצִפּוֹן יֵשׁ עֵלְמָה, כֹּה דוֹמָה לָהּ -
אֶת כְּפִילָה לָהּ כְּמוֹ פָּרַח לְפָרַח.
הִיא אוֹלִי בִּי נִזְכָּרְת פְּתָאם...
שְׂגָנָה, שְׂגָנָה, שִׁי דְרוֹם!

1924

(* ריזאן – עיר שיסנין נולד וגדל קרוב אליה

סרגיי יסנין

אֶת עֵקְמַת אֶת הַשְּׂפָתִים

אֶת עֵקְמַת אֶת הַשְּׂפָתִים:
"סַעְדִי נֶשֶׁק לְשֹׁד!"
אֶז חֲכִי, לְשֵׁם שְׂמִים,
וּמְתִי שֶׁהוּא אֶלְמַד.

"כֹּל עֵלְמַת הַפָּרַת הִיא פָּרַח,
אֲךְ וְרָדִים יָפִים יוֹתֵר."
לוֹ הֵיִיתִי גְבִיר אוֹ מֶלֶךְ,
לָךְ כְּתִבְתִּי שִׁיר אַחֵר.

כָּל וְרָדִים אֲדִין לְרֻצָּח,
וְדָבָר אֶחָד רוֹצֵחַ:

Чтобы не было на свете
Лучше милой Шаганэ.

И не мучь меня заветом,
У меня заветов нет.
Коль родился я поэтом,
То целуюсь, как поэт.

Сергей Есенин

* * *

Никогда я не был на Босфоре,
Ты меня не спрашивай о нем.
Я в твоих глазах увидел море,
Полыхающее голубым огнем.

Не ходил в Багдад я с караваном,
Не возил я шелк туда и хну.
Наклонись своим красивым станом,
На коленях дай мне отдохнуть.

Или снова, сколько ни проси я,
Для тебя навеки дела нет,
Что в далеком имени - Россия -
Я известный, признанный поэт.

У меня в душе звенит тальянка,
При луне собачий слышу лай.
Разве ты не хочешь, персиянка,
Увидать далекий синий край?

Я сюда приехал не от скуки -
Ты меня, незримая, звала.

לו כְּמוֹ שֶׁגָּנָה לְנֶצַח
נִעְרָה לֹא תִמְצָא.

בְּרִית אֶל תִּבְקָשִׁי מִמֶּנִּי,
כִּי כָּל בְּרִית אֲנִי מִפֶּר.
אִם הַמְשׁוֹרֵר הַנָּנִי,
מִנְשָׁק כְּמוֹ מְשׁוֹרֵר.

1924

סרגיי יסנין

בְּבוֹספֹּר אֶף פֶּעַם לֹא הֵייתִי

בְּבוֹספֹּר אֶף פֶּעַם לֹא הֵייתִי,
לֹא כְּדֹאֵי עָלִיו אוֹתִי לְשֵׁאל.
בְּעֵינַיךָ יָם עֵמֶק רָאִיתִי
הַבוֹעֵר בְּאֵשׁ זֹהָר כְּחַל.

יְחַנּוּנָה וְמִשִּׁי לֹא הִחַלְפִיתִי,
עִם אוֹרְחָה לֹא בָאתִי לְבִגְדָד.
גְּזַרְת־חַן שְׁלֶךְ נָטִי. עֵיפִיתִי,
תָּנִי לְנוּחַ עַל בְּרַפְיֶךָ קֶצֶת.

אוּ לְמֵרוֹת בִּקְשִׁיתִי נוֹאֲשֵׁת
לֹא יְהִי אֶכְפַּת לָךְ לְעוֹלָם,
כִּי רְחוּקָה, בְּרוּסְיָה הַרוֹעֵשֶׁת
מְשׁוֹרֵר אֲנִי יְדוּעַ שֵׁם?

צִלִּיל הַמְפוֹחִית מְלֵא לִי נֶפֶשׁ,
בְּלִילוֹת שׁוֹמֵעַ יְבֹבוֹת.
הָאֵמָנָם, לְפָרְסִיָּה, אֵין חֶשֶׁק
אַרְצָ רְחוּקָה כְּחוּלָה לְרֵאוֹת?

לֹא מִשְׁעֵמוּם הִגַּעְתִּי הִנֵּה –
אֶת קֶרְאֵת מִכָּאן לִי כְּעָגוּר,

И меня твои лебязьи руки
Обвивали, словно два крыла.

Я давно ищущу в судьбе покоя,
И хоть прошлой жизни не клянущу,
Расскажи мне что-нибудь такое
Про твою веселую страну.

Заглуши в душе тоску тальянки,
Напой дыханьем свежих чар,
Чтобы я о дальней северянке
Не вздыхал, не думал, не скучал.

И хотя я не был на Босфоре -
Я тебе придумаю о нем.
Все равно - глаза твои, как море,
Голубым колышутся огнем.

Сергей Есенин

* * *

В Хороссане есть такие двери,
Где обсыпан розами порог.
Там живет задумчивая пери.
В Хороссане есть такие двери,
Но открыть те двери я не мог.

У меня в руках довольно силы,
В волосах есть золото и медь.
Голос пери нежный и красивый.
У меня в руках довольно силы,
Но дверей не смог я отпереть.

וְיָדֶיךָ סָבִיב גּוֹפֵי עֲדָנוּ
עֲדִינּוֹת כְּשֵׁתִי כִנְפֵי בְרַבּוֹר.

בְּגוֹרֵל מִזְמַן חִפְשֵׁתִי נוֹחַ,
אֶךְ לֹא מְקַלֵּל חַיִּי עֶבֶר.
אֶז סִפְרִי לִי מִשְׁהוֹ שְׂמִיחַ
עַל הָאָרֶץ, גַּם אִם הִיא נֹכַר.

וּבְקֶסֶם רַעְנָן שׁוֹפֵעַ
הַשְׁתִּיקִי בִּי מִפּוֹחִית דְּבוּקָה,
כְּדִי נִשְׁלַא אֶחֱשֵׁב מִתְּגַעְגַע
עַל צְפוּנֵית הַהִיא הַרְחוֹקָה.

בְּבוֹסְפוֹר אֶף פַּעַם לֹא הֵייתִי,
בְּשִׁבִילָהּ אֶבְדָּה עֲלִיו הַכֹּל.
בְּעֵינַיִךְ יָם עֵמֶק רְאִיתִי
הַבוֹעֵר בְּאֵשׁ זֹהָר כְּחֹל.

1924

סרגיי יסנין

יש בחורוסן דלתות כאלה

יש בחורוסאן דלתות כאלה –
על הסף ורדים עד אין מקום.
פרי שם שקועת הרהור על פלא. (*
יש בחורוסן דלתות כאלה.
לא יכולתי לי אותם לשתם.

לא מעט ביד שלי יש כח,
שערי – נחשת וזהב.
קול הפרי אי-אפשר לשכח.
לא מעט ביד שלי יש כח,
אך לא די – נשארתי על הסף.

Ни к чему в любви моей отвага.
И зачем? Кому мне песни петь? -
Если стала неревнивой Шага,
Коль дверей не смог я отпереть,
Ни к чему в любви моей отвага.

Мне пора обратно ехать в Русь.
Персия! Тебя ли покидаю?
Навсегда ль с тобою расстаюсь
Из любви к родимому мне краю?
Мне пора обратно ехать в Русь.

До свиданья, пери, до свиданья,
Пусть не смог я двери отпереть,
Ты дала красивое страданье,
Про тебя на родине мне петь.
До свиданья, пери, до свиданья.

Сергей Есенин

* * *

Руки милой - пара лебедей -
В золоте волос моих ныряют.
Все на этом свете из людей
Песнь любви поют и повторяют.

Пел и я когда-то далеко
И теперь пою про то же снова,
Потому и дышит глубоко
Нежностью пропитанное слово.

אין לְמִי לְשִׁיר לִי, וּבֶן-רָגַע
נְעֻלָם כָּל עַז שֶׁל מְאָהֵב.
אִם לֹא-קִנְיָאִית נְשִׂאֲרֵת שְׂגָה,
אִם דּוּמָם נְשִׂאֲרֵתִי עַל הַסֶּף,
עַז שֶׁל מְאָהֵב נָמַס בֶּן-רָגַע.

זְמַן הִגִּיעַ לִי לְרוּס לְצֵאת.
הָאֲמָנָם, פָּרַס, אֶת לִי אוֹבְדֵת?
לְעוֹלָם נִפְרָדְנוּ בְּאֶמֶת,
כִּי אוֹהֵב אֲנִי אֶת הַמוֹלְדֵת?
זְמַן הִגִּיעַ לִי לְרוּס לְצֵאת.

אֲזַ הִי שְׁלוֹם! נִפְרָדְנוּ, פְּרִי.
גַם אִם כָּאֵן נְשִׂאֲרֵתִי עַל הַסֶּף,
אֶת נִתְתָּ לִי סִבָּל לְתַפְאֲרֵת.
עוֹד אֲשִׁיר עֲלֶיךָ בְּחֶפֶץ רַב.
וְהִי שְׁלוֹם! נִפְרָדְנוּ, פְּרִי.
1925

* פרי – יצור בדיוני באמונות פרסיות בדמות עלמות יפהפייה

סרגיי יסנין

זוג יְדִיהָ - צֶמֶד בְּרִבּוּרִים

זוג יְדִיהָ - צֶמֶד בְּרִבּוּרִים
בְּזָהָב שֶׁל שְׂעָרֵי שׁוֹקֵעַ.
בְּעוֹלָם כָּל אִישׁ מְנַעוּרִים
רַק עַל אֶהְבֶּה לְשִׁיר יוֹדֵעַ.

שָׂרֵתִי גַם אֲנִי שָׁנִים רַבּוֹת
בְּצִפּוֹן וְעוֹד שִׁירָה נִמְשָׁכֶת,
וְלִכֵּן נוֹשְׁמֶת עֲמוּקוֹת
כָּל מְלָה סְפוּגַת עֵדְנָה מוֹשְׁכֶת.

Если душу вылюбить до дна,
Сердце станет глыбой золотою.
Только тегеранская луна
Не согреет песни теплотою.

Я не знаю, как мне жизнь прожить:
Догореть ли в ласках милой Шаги
Иль под старость трепетно тужить
О прошедшей песенной отваге?

У всего своя походка есть:
Что приятно уху, что - для глаза.
Если перс слагает плохо песнь,
Значит, он вовек не из Шираза.

Про меня же и за эти песни
Говорите так среди людей:
Он бы пел нежнее и чудесней,
Да сгубила пара лебедей.

Сергей Есенин

* * *

Глупое сердце, не бейся!
Все мы обмануты счастьем,
Нищий лишь просит участия...
Глупое сердце, не бейся.

Месяца желтые чары
Льют по каштанам в пролесь.
Лале склоняясь на шальвары,
Я под чадрую укроюсь.

אם מנפש אהב ועדנה
עד תחתית לדלות – מקר סובלת,
אך בעיר טהראן הלבנה
לחמם שירים לא מסגלת.

איה לגמר חיים: עם לב בווער
מלטוף של שגה וברדם,
או ביום זקנה להצטער
על אבדן של עז שירי מקדם?

טעם יש לכל דבר אחר:
זה נעים לאזן, זה לעין.
אם פרסי שיר לא יפה חבר –
לא למד הוא בשירז עדין.

ועלי בזכות שירים האלה
כה אולי יגידו אנשים:
הוא היה יכול לשיר לפלא,
אך נספה מצמד ברבורים.

1925

סרגיי יסנין

לב, אל תפעם, דל-שכל!

לב, אל תפעם, דל-שכל!
אשר לבגד יודע.

רק מה שואל לו רע...
לב, אל תפעם, דל-שכל!

קסם צהב של ירח
על ערמונים נח בלילה.
תחת צעיף אתרום
על השרואל של לילה.

Глупое сердце, не бейся.

Все мы порою, как дети.
Часто смеемся и плачем:
Выпали нам на свете
Радости и неудачи.
Глупое сердце, не бейся.

Многие видел я страны.
Счастья искал повсюду,
Только удел желанный
Больше искать не буду.
Глупое сердце, не бейся.

Жизнь не совсем обманула.
Новой напьемся силой.
Сердце, ты хоть бы заснуло
Здесь, на коленях у милой.
Жизнь не совсем обманула.

Может, и нас отметит
Рок, что течет лавиной,
И на любовь ответит
Песнею соловьиной.
Глупое сердце, не бейся.

לב, אל תפּעם, דל-שְׁכּל!

כְּמוֹ ילְדִים כָּלְנוּ:
נִפְשׁ בְּרוּם אוֹ בְּשִׁפְלָה.
יַחַד נוֹפְלִים בְּחִלְקֵנוּ -
גַּם עֲלִיצוֹת, גַּם כְּשָׁל.
לב, אל תפּעם, דל-שְׁכּל!

כְּמָה נִדְדַתִּי! חֶסֶד,
אֲשֶׁר לְמִצָּא חֲשַׁבְתִּי!
אֶת מְנַת-חִלְקִי נִכְסַפְתִּי
לֹא אֲחַפֵּשׁ, עִיפֹתִי.
לב, אל תפּעם, דל-שְׁכּל!

לֹא כָל חַיִּים – קִפּוּחַ.
כֹּחַ חֲדָשׁ נִגְדִילָה!
לב, זְמַן אוֹלֵי לְנוּחַ
עַל הַבְּרָפִים שָׁל לִילָה.
לֹא כָל חַיִּים – קִפּוּחַ.

וְעוֹד נִרְאָה כִּי יֵהֵב
לְנוּ גּוֹרֵל שׁוֹלֵחַ,
וְיַעֲנֶה עַל אֶהֱב
בְּשִׁיר זְמִיר שְׁמִיחַ.
לב, אל תפּעם, דל-שְׁכּל!